دَ پښتو حروف تهجي دَ زده کړې دَ پاره

منظومه

دَ پښتو قاعده

ليکوال

مولانا احمدعلی مردانی

ناشر

اسلامی ادبی تولنه

0312-9818511

Ketabton.com

بسم اللّٰه الرحمٰن الرحيم

وصلى اللّٰه تعالىٰ على النبى الامّى

دَ ,, ا ,, بيان

الف نيغ هر دم ولاړ دے
ورته کوره سَم ولاړ دے
نه وی ملاست دغه الف
نه وی ناست دغه الف
په صورت نيغه چوکه ده
يوه کربښه په صفحه ده
نيغه کربښه تل ولاړه
حق چي ستاوی هغه غواړه
سَم ولاړ پين او قلم دے
ورسره په شکل سَم دے
دا صورت تل دَ الف وی
حقيقت تل دَ الف وی
کهٔ امرود دے کهٔ انار دے
شورو دي سره هر بار دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

.... مثالونه ....

له الف نه جوړ انار دے
طاقتور دے مزیدار دے
رنګ ئې سور لکه د وینې
مینغ ئې ګوره دانې دار دے
جوړ الف نه تهکې آم دے
خوښ د هر بنی آدم دے
رنګ ئې زیړ، هلوکې غټ دے
په طبیعت سړه ګرم دے
سرکښې د انګور، اچار
شوروکښې دے د انکار
د الله سره په سرکښې
الف تل اوسی هر درکښې
ابتدا کښې د اسلام
سرکښې الف د انعام
په امرود کښې دے اول
اول تهکې د اصل
سرکښې د اکې الف

(c) ketabton.com: The Digital Library

سـر کښې دَ ابـې الف
دَ اکور تـه کـې پـه سـر کښې
الف ښکاري لـرا او بـر کښې
دَ اوښ تـه کـې ابتـدا کښې
ورسـره الف دُنيـا کښې

....

دَ „ ب ،، بيان

پـه صـورت کښې „ ب ،، کشتـي ده
ذريعـه ښـه دَ سـورلـي ده
يـو نـقـطـه ددي نـه لانـدي
„ ب ،، نـقـطـه نـه لـري بـانـدي
ورتـه گـوره „ ب ،، ده مـلاستـه
يـا دمـه دَ هـر نـاراستـه

.... مثالونه ....

ب پـه سـر کښې دَ بـازار ده
ب پـه سـر کښې دَ بيمـار ده
بـس ، بـاچـا ، بسـکـټ ، بـرگـر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ب لري هريو په سر

سر کښي ب د بلاك ، بنګلي ده

سر کښي ب د بستري ده

ب باجه کښي ده بجلي کښي

ب په سر کښي ده بينډي کښي

ب په سر کښي د بنګال ده

ب په سر کښي د بلال ده

بينك دا ب ده برياني کښي

سر کښي ب ده بادشاهي کښي

د بستي په سر کښي ب ده

برياني کښي د مزي ده

بي نه بُرش د جهان جوړ دے

د ويختو له حيوان جوړ دے

پلاسټك نه هم هرخواته

دا په هريو مکان جوړ دے

بي نه بطحي د جهان دی

دا خوشحاله په ميدان دی

دا په زمکه په اوبو کښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا اُوسي زمونږ کوخو کښې

....

دَ „ پ ‟ بيان

پ دَ لاندې تهٔ کي درې وی
نور به شکل ئې دَ بې وی

.... مثالونه ....

پياز، پينسل دَ پالك سر کښې
پ راځي په لر او بر کښې
ابتدا کښې پ په پارتهٔ کښې
ابتدا کښې پ په پيالې کښې
پالنګ پ سره دے پان
پ سره دے پاکستان
پارك، پاپړ، پالش دَ پ نه
ځان خبر ساته له دې نه
پي سره جوړه پيالې ده
ګرمه، يخه په کښې چې ده
کله کله ورته ګورم

ډکه ډکه چي له پي ده
جوړ پکي دَ ټکی پي نه
دا هوا راځی له دي نه
په بجلي باندي دَ کار دے
خالي نه دے له فائدي نه

....

دَ „ ت ،، بيان

ت جوړيږی هم دَ بي نه
اول ټکی لرکړه دي نه
پاس په ت کښي ټکی دوه وی
هر يو ت په دي ښائسته وی
ورسره ټبر جوړيږی
ملاستـه دا ليکلے کيږی

.... مثالونه ....

ت تحفه کښي ده په سر کښي
ت تويه کښي ده په سر کښي
په تاريخ کښي ت اول ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

مدام دا حصه دَ تَل ده
دَ ترکی په ابتدا کښې
ت به ووینې په دُنیا کښې
تسبیح سره په آغاز کښې
لیك لری په خپل انداز کښې
سر کښې ت په ترانه کښې
تیل ، سره تهکې تاله کښې
سر کښې ت ده تلاوت کښې
ده آخر کښې آخرت کښې
تې نه تبر دَ جهان دے
ضرورت دَ هر انسان دے
دا خنګل کښې پکاریږی
قیمتی دغه سامان دے
تې نه تله تول دَ پاره
دَ هر چا ده مدد ګاره
په دُکان کښې دَ انسان وی
نه ده نه ده دا بیکاره

....

دَ „ ټ ‟ بيان

ټ له ت نه شې جوړولې
کۀ ته لږ شې شان کړولې
چي کښېږده ت ته په مَلا شی
ټ به جوړه د دُنيا شی
په صورت کښي سَمه تي ده
داليکلي تا چي ټي ده
په کښېږي ، والي بدله
راروانه له ازله

.... مثالونه ....

ټينك او ټپ هم په ټريكټر کښي
ټ اول ده په ټينکر کښي
ټ په سر کښي هم دَ ټال ده
ټاټ ، ټکټ کښي دا هر حال ده
ټيسټ په ټی وی ، په ټوکري کښي
ټ ده سر کښي په ټرالي کښي
ټ په سر کښي دَ ټافي ده
په ټريفك کښي په خپل ځائي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټي سره ټوپي دَ سر ده
په سر کړې هر بشر ده
دَ ګرمي نه حفاظت دے
حفاظت له يخ اثر ده
ټي سره سور ټماټر دے
دستياب په لراو بر دے
دا خوراك زمونږ دَ ټولو
په دُوکان کښي پروت بهر دے

....

دَ ‹‹ ث ›› بيان

ث دَ پاسه ټکی دري وی
څنګ چي ټکی دري دَ پي وی
فرق دا دے دغه پاس وی
لاندي پ کښي په اساس وی

.... مثالونه ....

دَ ثاني په سر کښي ث ده
خالی کله دَ فائدي ده؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرکښې ث ده مدام ثنا کښې
دَ ثالث سر ابتداء کښې
ثویبه ده ثمینه ده
اول دلته ث پرته ده
د وارث ټکی اخر کښې
دَ حارث ټکی اخر کښې
په ثاقب کښې ث اول ده
دَ ثواب په سر کښې تل ده
ثقافت له ث شورو دے
دا بیان دَ یادیدو دے
ث ثبوت سره په سر کښې
همیشه ښکاری هر در کښې
ثي نه ټکي جوړ ثمر دے
طاقتور دے ، طاقتور دے
منلي ډکی دی له دي نه
دا صحت له دَ بشر دے

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ پنځو ټکو خاندان

دَ پنځو ټکو دا کور دے
يو ئي شکل په هر لور دے
په صورت کښې ټول يو شان دي
په نقطو بېل په جهان دي
دغه بې او پې او تې ده
ټې سره په خوا کښې ثې ده

....

دَ „ ج “ بيان

جيم ته ګوره پاس سپوږ مې ده
پاس لکې ئې ده نرې ده
يا صورت ئې سَم دَ لور دے
دغه جيم دَ کلي کور دے
مينځ کښې ټکے يو نقطه وی
دَ هر جيم دغه حصه وی
تش يو خال ئې په بدن وی
ورسره ښکلې ئې تن وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

.... مثالونه ....

جــنـوري هــم پـــه جـــادوپـــه جـــادو کېنـــي
جيـــم شـــامـــل دے پـــه جـــارو کېنـــي
جــوړلـــه جيــم نــه تـهــکـــي جــج دے
پــــه اخـــر کـېنـــي جيـــم ډ حـــج دے
ســـر کـېنـــي جيـــم ډ جـــام او جـــال دے
جيـــم پـــــه ســـر کـېنـــي ډ جـــلال دے
جګ ډ جـــون ، جـــواب پـــه ســـر کېنـــي
ډ تـهـــکـــي جـــنـــاب پـــه ســـر کېنـــي
جيـــم پـــه ســـر کـېنـــي ډ جهـــاد دے
دا آغـــــاز دے دا بُـــنيـــاد دے
ډ جـــوس جيـــم نـــه ابتـــدا وی
ســـر کـېنـــي ډ جـــولائـــی دا وی
ډ جـــفـــا پـــه ســـر کـېنـــي جيـــم دے
ډ جـــزاء پـــه ســـر کـېنـــي جيـــم دے
ډ جـــوســـر ، جـــامـــن پـــه ســـر کېنـــي
جيـــم مـــدام وی پـــه هـــر در کېنـــي
ســـر کېنـــي جيـــم دے ډ جـــنـــت

جیم دے سر کښې دَ جدت

سر کښې جیم دے دَ جاپان

جیم دے سر کښې دَ جانان

سر کښې جیم دے په جذبه کښې

په جنون کښې ، جزیره کښې

جیم سره تکې جهاز دے

الوتونکې لکه باز دے

ذریعه دَ تلو راتلو ده

ډیر اُوچت دده آواز دے

دَ جهنډې دے جیم په سر کښې

بره وی هر در کښې

زمونږ دوه رنګه جهنډه ده

دا به څنګ وی ستا نظر کښې

....

دَ ,, څ ،، بیان

په پښتو کښې تکې څیم دے

په صورت سره تول جیم دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

وجود څه لری په مینځ کښې
نقطه نه لری په مینځ کښې
همزه بره ئې په تن وی
دغه څیم دَ هر وطن وی
دَ جیم ، څیم یو خاندان دے
دَ هر یو جُدا مکان دے
دَ هر یو جدا آواز دے
مینځ ، اخر دے که آغاز دے
څیم دَ زي آواز یوشان دے
خو بیل بیل ئې خاندان دے

مثالونه

څائې کښې څیم دے په اول کښې
دا مدام وی دې محل کښې
څیم په سر کښې دَ څنګل دے
څناورور له کور خپل دے
ونې ډیرې دی بې شمیره
علامت ئې دغه تل دے
څیم دَ څوان په ابتدا کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا الـــوستـــي شـــی پـــه دُنيـــا کښـــي
دَ خـــزان پـــــه شـــان تيـــريـــږی
ځـــوانـــی نـــه ښـــکـــاری بـــابـــا کښـــي

....

دَ „ چ ،، بيان

ميـــنـــغ کښـــي دري تهـــکـــی دَ چ وی
ځيـــم کښـــي بـــره تهـــکـــی دري وی
نـــور صـــورت ئـــي تـــول دَ جيـــم دے
نـــــه دا چ ده ، نـــــه دا ځيـــم دے
تـــل ئـــي ميـــنـــغ کښـــي دري نـــقـــطـــي وی
جيـــم نـــه بيـــل مـــدام پـــــه دي وی

.... مثالونه ....

دَ چـــميـــار پـــــه ســـر کښـــي چ ده
دَ چـــنـــار پـــــه ســـر کښـــي چ ده
ســـر کښـــي چ مـــدام دَ چـــال وی
ستـــا کـــــهٔ دي تهـــکـــی تـــه خيـــال وی
چ ســـــره آغـــــاز دَ چيـــن دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورســـــــــره ټـــــكـــــي حسيـــــن دے

دَ چـــــــالاك پــــــــه ابتـــــدا كښـــــي

چ دَ چـــــــاك پــــــــه ابتـــــدا كښـــــي

دَ چـــــاكـــليـــــټ دَ چـــــار شـــورو كښـــي

چ راځـــــى پــــــه دي مـــوقـــعـــو كښـــي

خــــــرچ كښـــــي چ پــــــــه اختتـــــــام ده

كُـــچ او پـــــرچ كښـــــي ښـــــه تـــمــــــام ده

دَ چـــــرګ ســـــر كښـــــي چـــــي مـــدام وى

خـــوښ مــــــدام دَ خــــــاص او عــــــام وى

دا ســــحـــــروائـــــي بــــانـــكــونـــــه

نـــــــوره شپــــــــــــــــــــــــه ددۀ آرام وى

چـــي چتــــري ســـــره پـــــه ســـر كښـــي

نـــه ښــكـــاريـــږى دا پـــه نـمـــر كښـــي

هـــــر كـــــلـــــــه چـــــي بــــاران راشـــــى

راښــــكــــاره شـــــى لـــــر او بـــــر كښـــي

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ ,, څ ,, بیان

څیم کښې بره تکی دري وی
څنګ چې مېنځ کښې دري دَ چ وی
نور صورت ئې تول دَ جیم دے
په نامې سره دا څیم دے

.... مثالونه ....

څیم څپلې سره په سر کښې
دا دے تل وی ستا نظر کښې
حفاظت په دي دَ څپو وی
پکارېږی هر سفر کښې
څیم څادر سره په سر دے
پټ په دي سره بشر دے
دَ هر چا ډیر پکارېږی
زنانه ده او کة نر دے

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ „ ح “ بيان

سَم د جيم په شان دا حي ده
دا صفا ده بې نقطې ده

مثالونه

حوض، حمام جوړ دے له ح نه
ځان خبر ساته له دي نه
سر کښي ح تل دَ حاجی ده
ابتدا دَ حلوائی ده
ح سره جوړ حکومت دے
ح سره حق، حقيقت دے
ح سره حسن، حسين دے
ح اول ده په حلقه کښي
په حکم، تہکی حصه کښي
دَ حسن ده ابتدا کښي
دَ حسين ده په وينا کښي
حي شورو کښي دَ حلواوی
خوښه دا زما او ستاوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

حلوائی سره دُکان کښې
مدام دلته په دُنیا وی

....

دَ „ خ ‚‚ بیان

دا چې ح پسې دا خ ده
بیله کله نقطې ده؟
یو نقطه ئې پاس په تن شته
دَ خ داصورت بدن شته
نوره تپوله سَمه خ ده
تالیدلې چې څنګ ح ده
مشران هم داسې وائی
کشران هم داسې وائی
یو نقطه دَ خ په سروی
که ستا سرته ئې نظروی

.... مثالونه ....

سر کښې خ دَ خلافت وی
خ سر کښې دَ خیریت وی

دَ خادم، خالی په سرکښې
همیشه وی خ خبر کښې
خ سره جوړ خاندان دے
خوب، خالد سرکښې دَ خان دے
سرکښې خ مدام دَ خال ده
په آغاز کښې خ دَ خیال ده
خټکی په سرکښې خې ده
دا میوه ښه دَ فائدې ده
بدنونه غټوی دا
میوه یاده تل په دې ده
خُرمانې سره خې سرکښې
دا به تل وی ستا نظر کښې
مزیداره ښهٔ میوه ده
پټه مه اُوره څادر کښې

....

په „ ح ،، او „ خ ،، کښې ظاهری فرق

یو نقطې سره دوی بیل دی
یو ریوشان په هر محل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاس په خ بره نقطه وی
دَ ح پاکه پاس حصه وی

....

دَ شپږو تکو خاندان

شپږ دا تکی څنګ په څنګ دی
هم جدا دی په یو رنګ دی
جیم ته ګوره پاس سپوږمۍ ده
خو په تن ئي پاس لکۍ ده
چي صورت ئي سَم دَ لور وی
دا به جیم دَ کلی کور وی
مینځ کښي تکي دَ هر جیم وی
همزه بره په څیم وی
نور په شکل دوی شان دی
دوی دَ یو کور خاندان دی
مینځ کښي دري تکی دَ چي وی
څیم کښي بره تکی دري وی
ح او خ دواړه یو شان وی
بس جُدا په یو نشان وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ح خالی له هر نقطي نه
څان خبر ساته له دي نه
خ نقطه لری په سر
ورته اُوکړه لږ نظر
يو نقطي سره دوی بيل دی
نوريوشان په هر محل دی
پاس په خ بره نقطه وی
دَ ح پاکه پاس حصه وی
شپږ دا تهکی څنګ په څنګ دی
هم جُدا دی ، هم يو رنګ دی
په نقطو له يو بل بيل دی
محلونه ئي بدل دی
په شکلونو تهول يو شان دی
په نقطو بيل په جهان دی
آوازونه ئي بدل دی
څکه دا حرفونه بيل دی

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ „ د " بیان

تیـــت وی تیـــت هـــغـــه هـــر حـــال
مَـــــلا کـــــــږه لـــــــري دا دال
نـــه نـــقـــطـــه ئـــي پـــه صـــورت شتـــه
تـــل ئـــي دغـــه شـــنـــاخـــت شتـــه

.... مثالونه ....

دال پـــــه ســـــر کښـــي دَ دادا دے
ښـــنګ چـــي ســـر کښـــي دَ دانـــا دے
دال هـــرخـــواتـــه پـــه دُعـــا کښـــي
دال دوات ســــــره دُنیـــــا کښـــي
مــــدام ســــر کښـــي دَ درزی وی
جـــوړه دال نـــــه دوائـــــی وی
دال پـــه دیـــن کښـــي پـــه دربـــار کښـــي
داغ کښـــي دال ، مـــدام دیـــار کښـــي
دیګ لـــه دال نـــه جـــوړ هـــرخـــواتـــه
مَـــلا دَ داغ دَ دلیـــل ده مـــاتـــه
دال پـــه دوســـت کښـــي تـــل پـــه ســـر وی
درد کښـــي دال پـــه لـــراو بـــروی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دال دُکـــــان کښـــــي مـــــلاويـــــړی
دال دربـــــان کښـــــي مـــــلاويـــــړی
دروازه کښـــــــــــــــي دال اول دے
ضـــــرورت دَ کـــــور مـــــحـــــل دے
الـــمـــــارو کښـــــي پـــــه کـــړکـــو کښـــي
بـــــس صـــــورت ئـــــي لږ بـــــدل دے
دال پـــــه ســـــر کښـــــي دَ دوات دے
بـــنـــد بـــوتـــل دَ ښـــــه صـــفـــات دے
حـــفـــاظـــت دَ ســـيـــاهـــي کـــړی
داســـــي دلتـــــــه ددۀ ذات دے

....

دَ " ډ " بيان

دال پســـــے مـــــحـــــل دَ ډال دے
پـــــه صـــورت ســـره سَـــم دال دے
بـــس کـــنـــډه لـــری پـــه تـــن دا
بـــي نـــقـــطـــو دلتـــه بـــدن دا
دا حـــالـــت دَ ډيـــرو ډال وی
پـــټ لـــه چـــا نـــه ددۀ حـــال وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

.... مثالونه ....

ډانګ کښي ډال په ابتدا کښي
ډول کښي ډال دے وینا کښي
ډاك کښي ډال مدام په سروی
ډرم کښي ډال په لراو بروی
ډال ډیره کښي په ډولي کښي
ډال دي سرته په ډکري کښي
سر کښي ډال به دَ ډالروی
سر کښي ډال دَ هر ډاکټروی
ډال په سر کښي دَ ډولکی وی
سر کښي ډال دَ ډکهوکی وی
ډال په سر کښي دَ ډبی دے
څیز په دي بیچ قیمتی دے
رنګ په رنګ دا په جهان دی
دا اعلا هم، دا ردی دے
ډول سره دے ډال په سر کښي
غم کښي نه وی لراو بر کښي
په ښادو کښي وی مدام دا

رابښکاره شي په نظر کښي

....

دَ „ ذ ‟ بیان

ډال پسې محل دَ ذال دے

يو نقطه لري نوردال دے

يو نقطه لري دَ پاسه

ذال جوړېږي ستا دَ لاسه

مَلا ئې تېته هر ساعت وي

دا دَ ذال تل حقيقت وي

خال ، نقطه ئې پاس په تن ده

نخه يو ئې په بدن ده

.... مثالونه ....

ذخيره کښې ذال په سر دے

کارا علا بنهٔ دَ هنر دے

دا چې نن څه ذخيره شي

دا صبا لره توښه شي

ذال په ذکر کښې اول دے

دَ سکون دغه عمل دے
څنګ چې ذات او ذريعه ده
ذال سره ذهين ذائقه ده

....

دَ „ ر ‘‘ بيان

دغه ناسته کږه ري ده
خالي دا له هر نقطې ده
سَم دَ لور پشان کږه ده
يا سپوږمې نري وره ده
چرِهائي سَمه دَ لار ده
چرِهائي دَ کلي ښار ده

.... مثالونه ....

سر کښې رَ دَ ريل ، رسي ده
مينغ کښې ري دَ الماري ده
ر ده راز کښې په رفتار کښې
ر اخر کښې په بازار کښې
ر رومال کښې په ريښم کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

سـر کښې ري ده پـه رحـم کښې
رنګ کښې ري مـدام اول کښې
پـه خپل ځائې مخصوص محل کښې
ري اول ده پـه رکشه کښې
وی مـدام دغې حصې کښې
ښۀ سورلې زمونږ دَ ټولو
دَ وړو ، لويو ، هم ځولو
ري راځې دَ ريل شورو کښې
چرته کينه ئې ډبو کښې
سَم دَ غوا په شان آواز ئې
سَم دَ مار په شان انداز ئې

....

دَ ,, ړ '' بيان

چې کُنډه وړه په ري شې
جوړه هله سَمه ړي شي
دا په ښې طرف مدام وی
هله ړي به دَ کلام وی
نور صورت ئې ټول دَ ري دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا بيان چي ټول دَ ړي دے

.... مثالونه ....

ړي دَ روند سره روانه

ملګرتيا ئي له پخوانه

نه څه ښکاري ورته دلته

نه څه ښکاري ورته هلته

ړپه جوړ کښي په اخر کښي

ټکی زوړ کښي په اخر کښي

....

دَ „ ز ،، بيان

چي نقطه ري ته په سر شی

زي په شکل برابر شی

چي نقطه کله په ري شی

هله شکل جوړ دَ زي شی

دا نقطه دَ رادَ پاسه

شابه زي نيسه دَ لاسه

چړهائی دَ لوبو سَمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ر ، ړ ، ز ده مـــــحتـــــرمــــــه

.... مثالونه ....

زي زنـــځيـــــر ســــره تـــــړلـــــے
مــــا مــــدام داســــــي ليـــــدلــــے
دا دَ اوسپــــــنـــــي کــــــړے وی
دا تـــــــه نــــــه پيــــژنـــي ولـــے؟
زي پــــــــه ســـــر کښـــي دَ زمـــــری ده
ورســـــره ګـــــرانــــــه دوستــــــی ده
ځـــــنـــــــاور خــــو ځـــنـــــــاور وی
دَ انســــــان مـيـــــنـــــه خــــوبــــی ده

....

دَ „ ژ '' بيان

چـــي نـــقـــطـــي شـــی دري دَ پــــاســــه
زي شــــــی جــــوړه سَــــم دَ لاســـــــه
نــــور صــــــورت ئـــــي تـهــــول دَ ري وی
دا چـــــــي دلتـــــــــه جـــوړه ژي وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

.... مثالونه ....

ژېي ذَ هـــــرژبـــــي مـــلـــګــــرے
کــــلــــه کـــلــــه کـــړی خبــــرے
ذَ انســــــــــــان وی ذَ حيــــــــوان وی
دا ګـــــــواه دے ښـــــــار او کـــلــــــے

....

ذَ ,, ږ ،، بيان

چـــــي شــــکـــــل ســـمــــــه ري ده
پــــــــــه نــــــامـــــي ســــــره دا ږي ده
لانـــــدي بـــــانـــدي ئـــي نــقـــطـــي دی
نــــخښـــــــانــــــي دغــــــــه ذَ ږي دی

.... مثالونه ....

ږي مـــــلـــــګـــــــري ذَ ږلـــــــي ده
ذَ بــــــاران ســــــره يــــوځــــائـــــي ده
کــــلــــه کـــلــــه وی بـــــاران کښـــي
مـــدام نــــــه وی پـــــــه جهــــان کښـــي

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډ „ ر، ړ، ز، ژ، ږ ،، خاندان

رې او ړې ورپســــــــــــــــــــــې زې ده
ژې ســــــــره پـــــــــه خـــوا کښــــــــې ږې ده
ډ پــــــنـــــڅـــــو تــــکـــــو دا کـــــور دے
شـــــکـــــل يـــو ئـــــې پـــــــه هـــــرلــــور دے
پـــــــــه نـــقـــطـــو، کـــــنـــدې جـــدا دی
چــــــې دا څـــــومــــــره تــــکــــــی دا دی

....

ډ „ س ،، بيان

درې ئــــــې غـــــــابــــــی پــــــــــه اول دی
د يــــو کـــــنــــــدې پـــــــــه مـــحــــــل دی
نــــه نــقـــطـــه ئــــې شتــــــه پــــــه تــــن
پــــــاك لــــــه خـــــال نــــــه ئــــې بـــدن
پـــــــــه نــــامـــــې ســـــره دا ســيــــن دے
ورتــــــــــــه ګـــــوره ښــــــــة حسيـــــن دے

.... مثالونه ....

سيـــــن پــــــــه ستــــــورو کښـــــې مــــدام وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بـــــره وروستـــــو لـــــــــه مــــــابنــــــام وی
دَ رنهــــــــــــا دا وسيــــــــــــلـــــــــــه ده
دَ رنهــــــا بنـــــــــــــــهٔ ذريــــــعــــــــه ده
پــــه سپـــوږمـــي کښـــي سيـــن تـمـــام وی
پـــــــه نـــظـــــــرد خــــــاص او عــــــام وی
دا کـــــــــميــــــــــږی يـــــــــا غتيـــــــــږی
بـــــره تــــــاتــــــه چـــي ښـــکــــاريـــــږی

....

دَ ,, ش ،، بيان

شيـــــن لـــــــــه سيـــن لـــــــه لرِ جُـــدا دے
بيـــــل پــــــه دري نـــقـــطـــو صـــفـــــا دے
دري غــــــــابنـــونــــــــه هـــــم دَ شيــــن وی
څـــنګ چـــي دري غــــابنـــــــه دَ سيــــن وی
دري نـــقـــطـــي ئـــي پــــــه غــــابنــونــو
يــــــــاد کــــــړه دا لــــــــــه کتــــــابــونــو

.... مثالونه ....

شـــــــــادونـــــــا ستـــــــــــه شيــــن ســــــره ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

شـــکـــور ســــــره ، ګېيــــن ســــــره ده
شيـــــن شــــورو کښــــي دَ شـــــــادو وي
ښــــــه ښــکــــاره دا پــــــه کتـــو وي
شــکــور کښــي شيــن مــدام شــورو کښــي
ښــــه اســـان دے پــــه لــوستــو کښــي
شـــکــور جــوړ شــوے دے روتـــولـــــه
دا جـــوړ شـــوے دے ژونـــدولـــــه

....

دَ „ ښ “ بيان

دا پــــــه شيـــن پســـے چـــي ښيـــن دے
پــــــه صـــورت ســـره سَــم سيـــن دے
لانـــدي بـــــانـــدي دوه نـــقـــطـــي دي
دَ ميــــنـــخ غـــــابښ ســـره نـــزدي دي

.... مثالونه ....

ښيـــن دَ ښـــکـــر مـــدام پـــــه ســـروي
دا پــــــه ســــردَ ښــــنــــــاورو ي
غــوا ، غــوائـــي تـــــه نـــظـــر اُوکـــړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښــکـــــرِ دَ مېـــخـــي بـــرابـــروی
ښــځـــه کـــور کښـــي نـــاستـــه ښـــهٔ وی
پـــــه دي نــــاستــــــه دا درنـــــهٔ وی
هـــرطـــرف تـــــه دي دا نــــــه ځـــي
هســـي نـــــه چــي بيـــا خــفـــه وی

....

دَ „س، ش، ښ“ خاندان

سيـــن او شيـــن دے او کـــــه ښيـــن دے
هـــريـــو تـــکـــي ډيـــر حسيـــن دے
چـــي دَ سيـــن تـــکـــی دري مَـــل شـــی
سيـــن پــــــه شيـــن ســـره بـــدل شـــی
لانـــدي بـــانـــدي کـــــهٔ نـــقـــطـــي وی
ښيـــن بــــــه جـــورپــــــه قـــاعـــدي وی
دري غـــانبـــونـــه ئـــي پـــــه تـــن وی
کــــهٔ دَ سيــــن ، شيــــن ، ښيــن بـــدن وی
يـــــو ددوی دے خـــــــــانـــــــدان
بيـــل آواز ئـــي بيـــل ئـــي شـــان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ „ ص " بيان

وريسي تهكي دے صاد
دَ نقطي نه دے آزاد
دَ مهي په شان ئي سر دے
دا بي خلي دے بي وزر دے
نور صورت ئي تهول دَ سين دے
ښكلي صاد دے بهترين دے

.... مثالونه ....

صاد په سر كښي دَ صابون دے
ضرورت د دي ژوندون دے
ذريعه ښه دَ پاكي ده
چي بدن پاك وي سكون دے
دَ صندوق په سر كښي صاد وي
دَ لرګي هم دَ فولاد وي
شته واړه او لوئي دُنيا كښي
صاد تهكي ئي ابتدا كښي

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ „ ض “ بيان

صاد پسې دَ ضاد مقام دے
پېژندلے خاص او عام دے
بيل جُدا دے ضاد له صاد نه
په نقطې يَو له بُنياد نه
په هر ضاد بره نقطه وي
ضاد ددې تهکي نامه وي
صاد او ضاد دواړه يو شان دي
په نقطې بيل په جهان دي
يو ئې کور يو خاندان دے
دَ هريو جُدا پېچان دے

.... مثالونه ....

ضاد مدام دَ ضعيف سرکښې
دا مدام ساته نظر کښې
تل ددوي خدمت پکار دے
تا سره که مَل په لار دے

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ ,, ط ،، بيان

ضـــــاد پســــــے مـــقـــــام دَ طـــي دے
دَ الف لانـــــــــــدي مهـــــــــــي دے
دَ مهـــــــي پـــــــــه ســــــر الف دے
تــــــل پــــــــــه دغـــــــي در الف دے
داســــي طـــي ليـــکـــلـــي کيـــږي
دا بــــــه تـــانـــــه نــــه هيـــريـــږي

.... مثالونه ....

دَ طـــوطـــي پـــــه ســـر کښـــي طـــي ده
پـــــه ظـــروف کښـــي چـــي خـــنګ ظـــي ده
دَ هـــــر تــــکـــــي خپــــل مــــقــــام دے
خپـــل آواز ئـــي شـــــه تـــمـــــام دے
دَ طـــــــاؤس پـــــــــه ابتــــــدا کښـــــي
طـــــي راغـــــی مـــدام دُنيـــــا کښــــي
پـــــه حُســـــن ښـــکـــلا يــــاديـــږي
خپــو تــــــه ګـــوری خـــفــــه کيــــږي

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذَ „ ظ “ بيان

طـــې ســــره پـــــه خـــنګ کښــــې ظـــې ده
بيـــلـــــه طـــې نــــه پــــه نــقــطــې ده
نـــوره طــــــې تــــل پــــــــه صـــورت ده
ښـــــــه ښـــکــــاره دا هـــرســـاعـــت ده

.... مثالونه ....

ذَ ظـــــــــروف پــــــــــه ابتــــــدا کښــــــې
ظــــــې راځـــــى مـــدام دُنيـــــا کښـــــې
دغــــــــــه لـــــوښـــــى ذَ جهـــــــان دى
کـــــور کښـــــې دا ذَ هـــــرانســـــان دى

....

ذَ „ ع “ بيان

عيــــن تـــــــه کـــوره پـــوره لـــورد ے
زميـــــنـــــدار ســــره پــــــه کـــورد ے
شَــــــــمــــــــه تـــوره ذَ ميــــدان ده
يــــا سپـــوږمـــې ذَ پـــاس اســـمـــان ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

.... مثالونه ....

دَ عقاب تهکي له عين نه

عام ، عذاب تهکي له عين نه

ورته ګوره په کښي عين ته

ګوره وروره ! په کښي عين ته

دا عينک چي دَ نظر دي

دا عينک چي دَ بشر دي

په آغاز کښي په کښي عين دے

پوهه خلق تهول خبر دي

....

دَ ,, غ ،، بيان

غين په عين په سے مدام وي

په نقطي تهکي تمام وي

غين نقطي سره جُدا دے

غين چي دلته کښي ادا دے

.... مثالونه ....

غين دَ غوا تهکي شورو کښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوږ کښې دا ټکې شور ور کښې
ورته غور او فکر اُوکړۀ
غین صفا ټکې شورو کښې

....

دَ „ ف ‟ بیان

ف صورت کښې ټوله بې ده
خو جُدا صرف په خلې ده
خلې سره ئې دائره ده
دائرې باندې نقطه ده
ښی طرف ته ئې سر پروت دے
داسې ښکاری بشر پروت دے

.... مثالونه ....

فې په سر دَ فوارې ده
مینغ کښې دا دَ باغیچې ده
فواره حُسن ښکلا ده
ډیره دیره دَ فائدې ده
فې آغاز کښې دَ فټ بال ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فــــــائــــــده مــــنــــده دا هـــــرحــــــال ده
مــيــــنــــغ ، شـــورو پــــــه انتهـــــا کښــــي
فـــــي راتـــلــــي شـــي پــــــه دُنيــــا کښـــي

....

دَ ,, ق ،، بيان

ف پســــــــــي دَ ق نـــــــــمبـــــــــــــــر دے
هــــــــر اُستــــــــــاذ پــــــوره خبـــــــر دے
غـــونـــډ مـــونـــډ دے دَ قـــــاف صـــورت
کــــــــه تـــــــة غـــوارے حــقـيــقـــت
ښــــــی طـــــرف تــــــــه دائـــــره ئـــــي
څـــنگ پــــــه څـــنگ بـــره نـــقـــطـــه ئـــي
دوه نـــــقــــطـــــي ئـــــي دی پـــــــــه تــــن
دا وجـــــــــــود ئــــــــــي تــــــول بــــــــدن

.... مثالونه ....

قـــــاف قـــــالـيـــن کښـــي پــــــه قــلــم کښـــي
پـــــــه قـــمـيـــص پـــــــه هـــرقـــدم کښــــي
پــــــه قـيــــنـــچـــي او پــــــه قبـــضـــــه کښـــي

قاف لري اول حصه کښې

قاف په سر کښې دَ قرآن دے

قاف قانون کښې ښه عيان دے

سر کښې قاف دے په قبله کښې

قافله ، قوم ، قصيده کښې

ابتداء کښې راځي قاف

انتها کښې راځي قاف

کله کله مينځ کښې دا وی

په لوستو له کاف جُدا وی

....

دَ ،، ك ،، بيان

قاف پسې دَ کاف مقام دے

دَ تېرك شکل ئې تمام دے

نه ئې مخه نه تېرونه

داسې ډېر شته دے ځېزونه

.... مثالونه ....

کاف په سر کښې دَ کتاب دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر کښي دَ کدو، کباب دے

سر کښي کاف دے په کرسي کښي

اول تہ کي کراچي کښي

سر کښي تہ کي دَ کمبل دے

په کامل کښي دا اول دے

کاف په سر کښي دَ کشمير دے

شورو تہ کي دا دَ کهير دے

دَ کنجوس تہ کي اول دے

په کالج کښي سر کښي تل دے

دا اول تہ کي دَ کال دے

کاف شورو کښي دَ کمال دے

په کاغذ او په کابل کښي

کاف شورو کښي په اول کښي

کاف نه ډير تہ کي جوړيږي

وُلے تاته نهٔ يادېږي

....

دَ ،، ګ ،، بيان

چي کنډه کاف سره مَل شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاف به کاف سره بدل شی
کاف نه کاف داسي جوړيږی
په دي تول خلق پوهيږی

.... مثالونه ....

دَ کلاس تهکي اول دے
دَ کل سر کښي هر خوا تل دے
په گجرات ، گناه ، گرمي کښي
گاډی ، گارډ او په گولي کښي
گاف شورو کښي دَ گازرو
دا سبزی ده دَ خورلو
گاف سره گډی جوړيږی
څوك په دي به خوشحاليږی؟
گيس کښي گاف مدام اول کښي
راځي گاف په هر محل کښي
مينځ ، اخر او ابتدا کښي
گاف ليدلے شے په دُنيا کښي
دَ گُرگُر په سر کوپهي کښي
مينځ کښي گاف دے په لرگی کښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګ کښې ګاف په اختتام دے
ګاف حُسن د هر کلام دے

....

دَ ,, ل ،، بيان

لام کوښتې اُلټا عصا ده
لاس کښې دا دَ هر بابا ده

.... مثالونه ....

دَ ليمبو ، لوکات په سر کښې
لام به ستا شي په نظر کښې
لفظ ، لغت جوړ دی لام نه
تپوس اُوکړهٔ خاص او عام نه
لام په سر کښې دَ لښکر دے
په لالچ کښې لام په سر دے
لام په سر کښې دَ لاهور دے
اول تې کښې لام دَ لور دے
لالټين جوړ مدام دَ لام نه
تپوس اُوکړهٔ دې عوام نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ رنـــــا بنـــــــة وسيـــــلـــــه ده
دَ تــــاريـــخ يـــوه حــصــــــه ده
لـــوتـــــه جـــوړه مـــدام لام نـــه
پتهـــــه نــــه ده لـــــه عـــوام نــــه
پـــــه اُودس کښـــي پـــکـــاريــــږي
پـــــه بـــــازار کښـــي مـــلاويــــږي

....

دَ ,, م '' بيان

لام پســــــے شــــکـــــل دَ ميــــم دے
پـــــه آخـــر کښــــي دَ رحيـــم دے
ســـرئــي ګـــول دے غـــټ هـــرخـــواتـــه
دَ ميـــم شــــکـــل جـــوړشـــو تـــاتـــه

.... مثالونه ....

ميـــم ســـره جـــوړه مـــرغـــي ده
نـــاستـــه بـــره پـــه بـــلـــي ده
دا خــــوراك غـــواړي زمــــا نــــه
هـــم خـــوراك غـــواړي دا ستـــا نـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر کښي میم د موم بتي دے
ضرورت د زندګي دے
میم شورو کښي د مزدور دے
سر کښي د ملك او منشور دے
سر کښي میم هم د ماستو دے
میم په سر کښي د مولو دے
سر کښي میم د هر ماشوم دے
میم په سر کښي د مظلوم دے
میم مذهب کښي په ماده کښي
سر کښي میم په مدرسه کښي
محمدؐ کښي میم اول دے
رهنما زمونږه تل دے
میم په سر کښي د موسم دے
میم اخر کښي د ادمؑ دے
د مالتهي په سر کښي میم دے
په اخر کښي میم د نیم دے
موبائل کښي میم په سر کښي
اول تکي مقدر کښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ميړی ميم سره جوړيږی
اتفاق سره اُوسيږی
په ګرمي کښي ذخيره کړي
بيا يخني کښي ځان دمه کړي

....

دَ „ ن ،، بيان

ميم پسي مقام دَ نون دے
څومره ښکلي دا مضمون دے
يوه کنده يو نقطه ده
دا نقطه په مينځ پرته ده

.... مثالونه ....

سر کښي نون دَ ناشپاتي دے
نون شورو کښي دَ نوړي دے
سر کښي نون دَ نور، نرم دے
په آغاز کښي دَ نظم دے
نون نبی کښي په اول دے
اول تکي دَ نفل دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابتـــدا کيـــږي پـــــه نـــقـــطـــــه کيـــږي

نـــعـــت ، نـــعـــره ، پـــــه نتيـــجـــه کيـــږي

پـــــه نسيـــم ، نســـل ، نـــظـــر کيـــږي

دَ نـــــايـــــاب ټـــکـــي پـــــه ســـر کيـــږي

پـــــه نـــغـــمـــــه ، نـــمبـــر ، نشـــان کيـــږي

نـــــون اول وي دي مـــــکـــــان کيـــــږي

نـــمـــــر کيـــــږي نـــون پـــــه ابتـــدا وي

مـــــخـــــامـــخ کـــــهٔ ټـــکـــي دا وي

وسيـــــلـــــــــه ښـــــــــهٔ دَ رڼـــــا ده

ذريـــــعـــــــــه ښـــــــــهٔ دَ رڼـــــا ده

....

دَ „ ڼ “ بيان

نـــون دَ نـــون پـــــه شـــان هـــر خـــواتـــــه

يـــو کـــونـــډه لانـــدي ئـــي مَـــلا تـــــه

.... مثالونه ....

نـــــون راځـــــي مـــــدام اخـــــر کيـــــږي

وي دغـــــــه تـــــمـــــام اخـــــر کيـــــږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوڼ او چاڼ ئي مثالونه
ياد كړه نور داسي ځيزونه

....

دَ „ و ‟ بيان

نوڼ پسې هرخواته واؤ دے
سرئي كول پوره راتاؤ دے

.... مثالونه ....

واؤ نه وړي دَ جهان دی
دا كرلي چي انسان دی
پخي شوي چي نيني دی
دَ جوارو دا داني ده
وُنه دا زمونړ په پخوا كښي
سيوري دغه په دُنيا كښي
دا كرلي مشرانو
ددي كلي مشرانو

....

دَ ,, ه ،، بيان

ناسته ګول وي يا دوه سترګي

يا ده ها کړه دا دوه سترګي

.... مثالونه ....

دَ هاکي په سر کښي هي ده

لوبه ډيره دَ مزي ده

دا قامي لوبه دَ ټولو

اے ورو، لويو، هم ځولو

دَ هلك ټکي په سر کښي

هي به ستا شي په نظر کښي

هي چي ځنګ ده ابتدا کښي

دا وي مينځ کښي انتها کښي

....

دَ ,, ی ،، بيان

.... مثالونه ....

يي نه يوے راځي وروره !

په پټو کښي دغه ګوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ غوئی په څټ پرته ده
عجیبه ددي نقشه ده

....

دَ ,, ی ,, معروفه بیان

څنګ په څنګ په کښي وی ټکی
په ښه رنګ په کښي وی ټکی
دغه ټکی یي نه لاندي
لاندي یي نه دا مدام وی
مخکښي زیر په دي مقام وی
لږ په زور دا اداکیږی
دا چي کله ښکاره کیږی
چي وی جمع دَ اسمونو
چي وی جمع دَ نومونو
هلته کښي زیاته اکثره
دا موندي شی اے بشره !
که واحد او مذکر وی
مجهوله که ۀ په آخر وی
هلته جمع کښي مدام وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په صورت به بنة تمام وی

یو سړے دے ، ډېر سړی وی

یو زمرے دے ، ډېر زمری وی

دَ فعلونو په آخر كښي

دا راتلے شي لر او بر كښي

خوري ، ساتي يي مثالونه

ډك له دي نه كتابونه

.... مثالونه ....

دَ امين ، ګبين په مينغ كښي

تل دَ شين او سين په مينغ كښي

معروفه ئي به مدام وی

دَ هريو ئي خپل مقام وی

دَ غريب ئي معروفه ده

دَ نصيب ئي معروفه ده

مينغ كښي ئي دَ تكي تيم

معروفه ده ئي دَ نيم

معروفه ئي دَ فقير ده

دا مير ده دَ اسير ده

دا چې کيږه يا ديوه ده
مينغ کښې ئې ئې معروفه ده
مثالونه ئې هم نورشته
زيات ښة ډېرپه هريو لورشته

....

دَ „ ې ‟ مخصوصه بيان

دا خاص شوي خاص مقام له
دا يا نه ده هرکلام له
ددې يا مقصد جُدا دے
تلفظ ئې لنډ صفا دے
نه اوږديږي په ګفتار کښې
هرطرف ته په اظهارکښې
ښه پسته نرمه ادا ده
مخصوصه ټوله دا يا ده
معروفي نه لږ بدله
هر ادا لرونکې خپله
لږه لرے مجهولې نه
بيل آواز لري له دې نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

میـــنـــغ آواز ددي یـــــاګـــــانـــو
دا کـــړۀ یـــاد پـــه مـــاشـــومـــانـــو
مـــجـهـــولـــه نـــه مـــعـــروفـــه ده
یـــا پـــه میـــنـــغ کښـــي مـــخـــصـــوصـــه ده
لانـــدي بـــانـــدي پـــه کښـــي تېـــکـــی
بـــانـــدي لانـــدي پـــه کښـــي تېـــکـــی
دا ښـــکـــاره ئـــي عـــلامـــت دے
ښـــه ښـــکـــاره ئـــي شـــنـــاخـــت دے

.... مثالونه ....

میـــنـــغ کښـــي ئـــي ده پـــه غـــلبېـــل کښـــي
میـــنـــغ کښـــي بـــنـــده ده پـــه جـــبېـــل کښـــي
پـــه راشـــپېـــل تېـــکـــي کښـــي ئـــي ده
تـــل پـــه ســـپېـــل تېـــکـــي کښـــي ئـــي ده
ئـــي راغـــلـــے ده پـــه ګـــېـــر کښـــي
ئـــي راغـــلـــے ده پـــه ســـېـــر کښـــي
دلتـــه ئـــي بـــه مـــخـــصـــوصـــه وی
کیـــدے نشـــي چـــي اُوږده وی
دَ مـــېـــز ئـــي بـــلـــه دَ تېـــل ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخصوصه ئي هم دَ فيل ده
دَ لالټين ئي مخصوصه ده
دَ رڼا ښة ذريعه ده

....

دَ „ ی ،، تانيثي بيان

دا چې وروستو ئي لکۍ ده
بيله بيله په مرضي ده
تانيثي يا دغه ياده
نه ده نه ده بې بنياده

.... مثالونه ....

دَ تانيث ئي دَ تختۍ ده
دَ کړکۍ هم دَ ډوډۍ ده
ئي اخر کښې په دړۍ کښې
تانيثي ئي ده لکۍ کښې
دَ بوجۍ ، دړۍ ، کرسۍ ده
تانيثي ئي دَ کټوۍ ده
دَ جينۍ ټکۍ اخر کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـــــانيثـــــى يـــــا دغـــــــه در کښـــــي
تـــــــانيثـــــى دا دى ئـــــي ګـــــانـــــي
پـــــــــه يـــــادولـــــو کښـــــي اســـــانـــــي

....

دَ „ ئ ،، امريه بيان

امـــــريـــــــه يـــــا کښـــــي طـــلـــــب وى
مـــنـــع څـــــه چـــي ستـــــاپـــــه لـــب وى
چـــي پـــــــه يـــي بـــانـــدي هــمـــزه وى
خـــــــامـــــــخـــــــا دا امـــــريـــــــــه وى
ښـــــــــه اســـــــان ئــــي عـــلامـــــت دے
ښـــــــــه اســـــان ئــــي شـــنـــــاخـــــت دے

.... مثالونه ....

مـــــــه خـــوريْ ګــنـــد بـــلا بـــــازار کښـــي
مـــــــه اُودريـــــــږئ چـــــرتـــــــه لار کښـــي
کـــــــــــارکــــــوئ اســــــــــان اوګــــــــران
يـــــــــــادوئ اســـــــــــــــان اوګـــــــــــران
وليـــــکـــــئ سبـــــق خـــــوشـــــخـــــطـــــــه

نقل کړئ سبق خوشخطه
پاڅئ پاڅئ مونږ دَ پاره
هيره نه کړئ نيغه لاره
دغه حکم دغه کار
دَ بل منع په ګفتار
امريه لفظونه ټول دي
خامخا دغه يادول دي
په کښې يي تل امريه وي
يي دَ پاسه به همزه وي
دا اسان يي علامت دے
ښه اسان يي شناخت دے
مثالونه ددي ډيردي
دَ عاقل نه کله هيردي

....

دَ „ ے " مجهوله بيان

دا پرته او ملاسته ټوله
نه راتلي شي ناسته ټوله
په پرته يي دغه ياده

(c) ketabton.com: The Digital Library

مَــــلا ددي ســــمــــه بـــــريــــاده
مــلاستــــه مــلاستــــه پــــه ميــدان وي
دا چـــي چـــرتــــه کښـــي بيـــان وي
مــجهــولــــه بـــانــدي يـــاديــــږي
يـــي خــفـــه بـــانــدي يـــاديــــږي
هــرســـاعـــت پـــرتــــه پـــرتــــه وي
چـــي ئـــي دلتــــه تــذکــــره وي

.... مثالونه ....

دا پــــه کـــور کښـــي چـــي تـــالـــے دے
قيـــمتـــــی چـــي دا کـــــالـــے دے
مــجهــولــــه دلتــــه کښــي يــــا ده
چــــــي اخــــــر کښــــــي دا ادا ده
بـــل سپـــرلـــے دے کـــــه ازغـــے دے
دا کـــــۀ بـــل تـهـــکـــي ســـړے دے
يـــاء مــجهــولــه ئــي اخــر کښـــي
ستـــا مـــدام دي وي نـــظـــر کښـــي
بـــل مـــنـــګـــے دے کـــۀ ميـــږے دے
حـــفـــاظـــت لـــره کـــۀ سپـــے دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

يا اخر ته ئي مجهوله
دا خبره ښه معقوله
ددي ئي دا مثالونه
ډك له دي نه كتابونه

....

دَ پښتو پنځه يي ګاني

سكول ته لاړي ماشوماني
دا پنځه واړه يي ګاني
معروفي سره كتاب وُ
په كتاب ښكلي ګلاب وُ
مخصوصي سره تختۍ وه
دَ اِملا دَ خوشخطۍ وه
تانيثي سره بسته وه
ورسره يو امرسه وه
امرئي سره قلم وُ
دَ خپل كار ورسره غم وُ
مجهوله ستړې خفه وه
درنه ډيره ئي بسته وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اُوړِده دوی ســـــره پــــــــه خـــنګ وه
دا بـــــدلـــــــــه لړ پـــــــــه رنګ وه
خـــنګ پـــــه خـــنګ وے دوی روانـــــي
پــــه شـــريــکــه پـــه خـــوريـــانـــي
چـــي کـــوشــــش کـــوی دُنيـــا کښــــي
مــــدام ګـــــرځــــی پـــــه رڼـــا کښــــي
عـــــلــــــم حُســــــن او ښـــــکـــــلا ده
عـــــلــــــم پـــــوهــــــــه ده رڼـــــا ده

....

دَ کتاب وړومبي برخه سرته

وورسيدهٔ. الحمد للّٰه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم اللّٰه الرحمٰن الرحیم

وصلی اللّٰه علیٰ النّبیّ الامّی

دَ الف او بې خاندان

ګاونډيان الف او باء دي
خپل خپلوان دَ پې او تاء دي
ټې د دوی دَ خاندان ده
ثې ټولـه دَ دوی په شان ده
دوه کورونه شپږ حرفونه
پنځه يو ځائې يو شکلونه
يو په تن صورت بدل دے
نيغ ولاړ په هر محل دے
دا يادېږي په الف
يانېږي په الف
دغه دوه دي خاندانه
درنه هير نشي انسانه!

....

د „ ب ‟ خاندان

کور کښې ټول اُوسی دَ بې
بې بې وائی ورته پې
تې دَ ټې ده مشره خور
ټول کارونه کړی دَ کور
ثې دَ ټولو نه وړه ده
خو په خوئی درنه مړه ده
حیاداره کورنې ده
ښه دینداره کورنې ده
ګاونډیان دی دَ الف
قدردان دی دَ الف
بل طرف ته په دُنیا کښې
ورسره اُوسی جیم خوا کښې
ښه ګاونډئې دَ جهان دے
قدرمنده خاندان دے

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ جیم او دال خاندان

جیم دَ ځیم یو خاندان دے
چې دَ ځیم په رنګ په یو شان دے
حې دَ خې اُوسیږی خواته
په یو خال بدل دُنیا ته
دال د خاء دے په ګاونډ کښې
مدام دا دے په ګاونډ کښې
ډال دَ ذال دَ خاندان دے
په خپل ځائې ښه قدردان دے
دا ټول دوه دی خاندانه
هېر دي نشي دا انسانه!
شپږ اُوسیږی یو محل کښې
دري اُوسیږی محل بل کښې
شپږ په شکل دی یو شان
دري دَ بل دی خاندان

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ ړي خاندان

ري دَ ړي ده په ګاونډ کښې
ژي دَ ړي ده په ګاونډ کښې
د دوی يو دے خاندان
په صورت شکل يوشان

....

دَ سين خاندان

سين سره اُوسيږي شين
ورسره په خوا کښې ښين
دَ دوی يو محل دے کور
ورسره نيشته څوك نُور

....

دَ صاد خاندان

صاد دَ ضاد سره آباد دے
خاندان له غم آزاد دے
بس دوه تنه دا دَ کور دی
داسې وايه ورور او خور دی

....

دَ عين خاندان

عين دَ غين دَ کوريو کس دے
دغه سپين او توريَو کس دے
دواړه ورورنه مينه ناك دي
په بدن په کپړو پاك دي

....

دَ في خاندان

في يواځې اُوسي کور کښې
داسې ژوند وی سَم په اُور کښې
چې ئې نۀ څه خاندان وی
بس يواځې په جهان وی

....

دَ قاف خاندان

قاف دَ في په شان يوځائې
ښۀ نه دے انسان يوځائې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته که‌ران دَ دُنیا ژوند وی
تن یو خائي فکرمند وی

....

دَ کاف خاندان

کاف دَ قاف په شان یوا خي
بهٔ نه دے انسان یوا خي
کله ژوند ورته اسان وی
دا ژوندون ورته ډیر گران وی

....

دَ گاف خاندان

گاف دَ لام په شان یو تن دے
بیل ئي کور دے بیل وطن دے
نیشته خوك ورسره کور کښي
زندگی ئي سَمه اُور کښي

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ لام او ميم خاندان

ميم دَ لام په شان يو اخي
دَ امام په شان يو اخي
ډير کړه وي خو مقتديان وي
مخکښي کله ډير کسان وي ؟
نيشته خوك ئي خاندان کښي
ورسره په دي جهان کښي

....

دَ نون خاندان

نون دَ نون سره يو ځائي وي
بيل په يو کړښه تړوپي وي
يو ئي دلته خاندان دے
دوی بيل کور دَ جهان دے

....

دَ واؤ خاندان

واؤ په شکل تول جُدا دے
تاؤ صورت ئي دَ دُنيا دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

عــجيبــه شــکــل وصــورت ئــي
بــره ګــوره حــقيــقــت ئــي

....

دَ هې خاندان

هــې يــوا ځــائــې دوه ئــې ستــرګــې
سَــم غــم رازې دوهٔ ئــې ستــرګــې
پــه خپــل کــورکښــې دا يــوا ځــې
دَ بــل کــورکښــې دا يــوا ځــې

....

پنځه قسمه ئې ګانې

دا پــنــځــه قسـمــه ئــې ګــانــې
دې پښتــو کښــې راروانــې
مــعــروفــه پــه کښــې اول ده
ډيــره ډيــره مستــعــمــل ده
ځــنګ چــې يــا دا مــعــروفــه ده
نــوم دَ بــلــې مــخــصــوصــه ده
دا خــاص شــوې خپــل مــقــام لــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ پښتـــــو حسيــــن كـــلام لـــــــــه

دَ تــــانيــــث پــــه كښـــي يـــاء بـلـــه

نـــخــــانـــه ئـــي هـــريـــو خپـلـــــه

امـــريــــه يـــاء پـــــه امـــر كښـــي

راځـــى هـــرخـــوا پـــــه نـــظـــر كښـــي

مـــجهـــولـــه يـــا مـــلاستـــه مـــلاستـــه

نـــــه وى نـــــه وى دغـــــه نـــاستـــــه

دا پښتـــــو دَ پښتـــــونــــخـــــوا ده

دَ هــــرچــــا لهـــجــــه جُـــدا ده

تحمت بحمد اللّٰه وبتوفيقهٖ

ربنا تقبل منا انك انت السميع العليم

وتب علينا انك انت التواب الرحيم

وماتوفيقى الا باللّٰه العلى العظيم

وصلى اللّٰه تعالىٰ علىٰ خير خلقهٖ محمد واٰله

واصحابهٖ اجمعين . آمين

يارب العٰلمين .

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library